

5 – Μπέλλα Βίστα - Κερασοχώρι 1

Η *Μπέλλα Βίστα*, η αριστοκρατικότερη συνοικία της Σμύρνης, εκτείνεται ανάμεσα στη θάλασσα και στις οδούς Τράσσα και Σχοινάδικα, που αποτελούν όριο με το *Κερασοχώρι*. Στην Προκυμαία, αλλά και στην Παράλληλο, στα Τράσσα και στα γύρω στενά, μπορεί κανείς να θαυμάσει τις πολυτελέστερες ιδιωτικές κατοικίες της Σμύρνης, μερικές από τις οποίες είναι πραγματικά μέγαρα. Στην Προκυμαία, από βορρά προς νότον, ξεχωρίζουν οι οικίες της Μαντάμ Σπάρταλη (Mme Spartali), του Κιουν (Keun, προξενείο Ρουμανίας), των Παπαδημητρίου, Καπετανάκη, Γκιφρέ, Τ.Α. Σπάρταλη, Διογένη, Εμμανουήλ, Βεϊνόγλου – Λιτζεροπούλου, Βαν ντερ Ζέε (Van der Zee, προξενείο Δανίας – Σουηδίας), καθώς και το τετραώροφο μέγαρο πρώην ιδιοκτησίας Φωτιάδου, που φιλοξένησε παλαιότερα τα γραφεία της *Ρεζής*, του Οθωμανικού Μονοπωλίου Καπνού. Στη συμβολή της οδού Κλάδου, όπως και της οδού Μπελλαβίστας με την Προκυμαία υπάρχουν στάσεις του τραμ. Εκεί υπήρχε παλιά το ξακουστό καφεζυθοπωλείο *Μπέλλα Βίστα*, διάδοχος του ομώνυμου καφενείου που βρισκόταν στη σημερινή πλατεία της Μπελλαβίστας, το οποίο ήταν παραθαλάσσιο πριν προσχωθεί η περιοχή για την κατασκευή της Προκυμαίας. Αργότερα το διαδέχθηκε το θέατρο *Νέα Σκηνή*, που κι αυτό δεν υφίσταται πλέον, αφήνοντας την περιοχή αμιγώς οικιστική, χωρίς άλλα κέντρα διασκέδασης, πλην των δύο κινηματογράφων στο νότιο τμήμα.

Προξενεία

Επί της προκυμαίας της Μπελλαβίστας είναι εγκατεστημένα αρκετά προξενεία. Το προξενείο της Ρουμανίας, ένα από τα νεότερα και πολυτελέστερα κτήρια του Και, βρίσκεται στον αριθμό 418, με γενικό πρόξενο τον Αλφρέδο Αύγουστο Κιουν. Το γερμανικό προξενείο στον αριθμό 382 είναι κλειστό από το 1919, ενώ την εκπροσώπηση των Γερμανών υπηκόων έχει αναλάβει το προξενείο Δανίας – Σουηδίας λίγο νοτιότερα, στον αριθμό 346 της Προκυμαίας. Γενικός πρόξενος της Δανίας και Σουηδίας είναι ο Αλφρέδος Βαν ντερ Ζέε. Στην Προκυμαία στεγάζεται και το προξενείο της Ισπανίας, με πρόξενο τον Ερρίκο Βαν ντερ Ζέε. Επί της Παράλληλου, πίσω από το προξενείο της Γερμανίας, βρίσκεται εκείνο της Ιταλίας, με γενικό πρόξενο και αντιπρόσωπο του Υπάτου Αρμοστού Κωνσταντινουπόλεως τον κόμη Κάρλο Σένι. Στην Παράλληλο είναι επίσης το ολλανδικό προξενείο, που εκπροσωπεί και τους υπηκόους Αυστρίας και Ουγγαρίας. Πρόξενος της Ολλανδίας είναι ο κόμης Εδμόνδος Ιάκωβος Παύλος ντε Όσπιε (de Hocheperied).

Κινηματογράφοι

Εκατέρωθεν της οδού Γκου, εκεί όπου παλαιότερα βρισκόταν ο ολλανδικού τύπου ανεμόμυλος του Γκου, λειτουργούν δύο από τους ωραιότερους κινηματογράφους της πόλης, η *Παλλάς* (1909) και το *Λουξ* (1920). Η 750 θέσεων *Παλλάς*, που στεγάζεται σε κτήριο μιμούμενο αρχαιοελληνικό ναό ιωνικού ρυθμού, έχει απο-

κτήσει φήμη για τις πρωτοφανείς και αριστουργηματικές ταινίες των οίκων Gloria, Ambrosio, Turin, Milano και Tan. Το *Λουξ*, εγκατεστημένο σε νεότερο κτήριο με αίθουσα 550 θεατών, ειδικεύεται σε έργα μεγάλης διάρκειας που προβάλλονται σε συνέχειες.

Νοσοκομεία

Το 1827 αγοράστηκε από το γαλλικό κράτος, για να μετατραπεί σε νοσοκομείο, η αγροικία Κιατίπογλου, ανατολικά της σημερινής πλατείας της Μπελλαβίστας, που είχε ανεγερθεί ένα χρόνο ενωρίτερα. Το Γαλλικό Νοσοκομείο στο Κερασοχώρι, που ανακαινίστηκε το 1876 και το 1887 και ανακατασκευάστηκε το 1907 από τον Ραϊμόνδο Περέ (Péré), είναι χωρητικότητας 100 κλινών. Στο συγκρότημα περιλαμβάνονται οικήματα για τη διαμονή των αδελφών νοσοκόμων, καθώς και παρεκκλήσι του Αγ. Ιωάννου του Βαπτιστή, ενώ στην πρόσοψή του υπάρχει φαρμακείο.

Ναοί

Ο ναός του Αγ. Ιωάννου του Προδρόμου στο Κερασοχώρι, που υπήρχε ήδη από το 1818, ανακαινίστηκε εκ βάθρων το 1857 με προσωπική εργασία τριακοσίων φτωχών εργατών της περιοχής. Είναι τρίκλιτος, με μεγάλο θόλο και πλούσιο διάκοσμο. Το δεξιό κλίτος είναι αφιερωμένο στον Αγ. Αθανάσιο και το αριστερό στον Αγ. Ιωάννη το Χρυσόστομο. Το τέμπλο του, δωρεά του Χατζη-Νικολάου Γιαννάκογλου (Χατζη-Τσίρου), κατασκευάστηκε το 1873 από τον Ιωάννη Χαλεπά. Ο σταυροπηγιακός ναός του Ορφανοτροφείου (1871), αφιερωμένος στην *Κοίμηση της Θεοτόκου*, βρίσκεται στο νότιο άκρο της Μπελλαβίστας, μεταξύ Παραλλήλου και Τράσσων. Από την άλλη πλευρά, στο βόρειο όριο της συνοικίας, υπάρχει ο νεορωμανικού ρυθμού καθολικός ναός της *Παναγίας του Ροδαρίου των Δομινικανών*, έργο του αρχιτέκτονα Λουδοβίκου Ροσέτι, που αντικατέστησε το 1904 τον μικρότερο ναό των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου (1859).

Εκπαίδευση

Δίπλα στο ναό του Αγ. Ιωάννου Κερασοχωρίου λειτουργεί πεντατάξια ενοριακή σχολή αρρένων, με 7 δασκάλους και δασκάλες και 400 μαθητές, καθώς και πεντατάξια σχολή θηλέων με νηπιαγωγείο, 6 δασκάλες και 380 μαθήτριες και νήπια. Στην οδό Ορμάν 21, νοτίως της πλατείας της Μπελλαβίστας, βρίσκεται το *παρθεναγωγείο Γεωργίου Δαλδάκη* (1885), όπου γίνονται δεκτά και αγόρια έως 12 ετών. Η σχολή διαθέτει τριτάξιο φροβελιανό νηπιαγωγείο, εξατάξια αστική σχολή και τριτάξιο γυμνάσιο, καθώς και οικοτροφείο. Η μικτή *Σχολή Διναρδοπούλου* (1893), στα Τράσσα, έχει διτάξιο νηπιαγωγείο και εξατάξια αστική σχολή.

Βορείως του ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στεγάζεται το καθολικό παρθεναγωγείο των *Κυριών της Σιών* (*Dames de Sion*, 1875), με οικοτροφείο και παρεκκλήσι, όπου φοιτούν 200 μαθήτριες. Στις εγκαταστάσεις του Γαλλικού Νοσοκομείου στο Κερασοχώρι λειτουργεί ένα ακόμη παρθεναγωγείο με 100 μαθήτριες, που διευθύνουν οι *Αδελφές του Ελέους* (*Sœurs de la Charité*).

Η στροφή της Προκυμαίας στο ύψος της Μπελλαβίστας.

Ο κινηματογράφος Παλλάς.